

Uzasadnienie

do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi

i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie

z dnia 1 lipca 2016 r.

zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla

obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 sierpnia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4131 i Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 9410). Opracowano go dla ochrony 8 gatunków ptaków uznanych za przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, którymi są: A041gęś białoczerna *Anser albifrons*, A039 gęś zbożowa *Anser fabalis*, A043 gęgawa *Anser anser*, A122 derkacz *Crex crex*, A272 podróżniczek *Luscinia svecica*, A140 siewka złota *Pluvialis apricaria*, A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*, A081 błotniak stawowy *Circus aeruginosus*.

Ww. zarządzenie w ramach kontroli aktów prawa miejscowego zostało zaakceptowane przez Ministra Środowiska – pismo z dnia z dnia 14 października 2013 r. znak: DP-074-41/40643/13/AD.

W międzyczasie uległ zmianie Standardowy Formularz Danych, a do listy przedmiotów ochrony zostały dodane dwa gatunki, tj. A156 rycyk *Limosa limosa* i A162 krwawodziób *Tringa totanus*. Przelotna populacja rycyka (47), podobnie jak rozrodca (24 – 25), otrzymała ogólną ocenę C.krwawodziób (populacja lęgowa 18-19 par oraz przelotna) otrzymał ocenę C.

W związku z tym zaszła konieczność aktualizacji (zmiany) planu zadań ochronnych, co sugerowała również Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.

Dla gatunków: rycyk i krwawodziób należało zatem zidentyfikować istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania ich właściwego stanu ochrony, określić cele działań ochronnych, ocenę stanu ochrony, wykaz działań ochronnych wraz z podaniem obszarów wdrażania oraz podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie, a także monitoring stanu ich ochrony.

Przedstawiono to odpowiednio:

- w załączniku nr 1 Lp. 2, 3, 4, 10 i 12;
- w załączniku nr 2 Lp. 1, 2 i 5;

- w załączniku nr 3, w części „Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, Lp. 1, 2 oraz w części dotyczącej monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych Lp. 6.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie analizując ww. zarządzenie z dnia 26 sierpnia 2013 r. w kontekście uwag Ministra Środowiska przekazanych do innych zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, Wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz aktualnych przepisów niektórych ustaw postanowił wprowadzić dodatkowo następujące zmiany:

1. Listę potencjalnych zagrożeń uzupełniono o zagrożenia: CO3.03 Produkcja energii wiatrowej (lokalizacja farm wiatrowych w obszarze Natura 2000 i jego sąsiedztwie) oraz dla gatunku podróżniczek J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.
2. Cel działań ochronnych dla podróżniczka - „Utrzymanie właściwego stanu siedlisk” zmieniono na „*Utrzymanie populacji podróżniczka na poziomie ok. 15 par poprzez utrzymanie siedlisk gatunku*”.
3. Cel działań ochronnych - zał. 2 Lp. 3 zarządzenia z dnia 26 sierpnia 2013 r. zmodyfikowano i nadano *brzmienie* „*Utrzymanie właściwych stosunków wodnych. Niedopuszczenie do przesuszenia terenów łąkowych oraz do ich zabagnienia*”.
4. Cel działań ochronnych – zał. 2 Lp. zarządzenia z dnia 26 sierpnia 2013 r. został zmodyfikowany i otrzymuje brzmienie „*Poprawa stanu ochrony gatunków: derkacza, rycyka i krwawodzioba w kierunku właściwego, w tym przejściowe osiągnięcie stanu niezadawalającego (UI), poprzez polepszenie warunków siedliskowych:*
 - *zmiana sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych na ekstensywny,*
 - *utrzymanie sposobu użytkowania, zahamowanie porzucania użytkowania i zarastania trwałych użytków zielonych*”.
5. Cel działań ochronnych – dla gęgawy oraz błotniaka stawowego został zmodyfikowany i otrzymuje brzmienie „*Utrzymanie aktualnego areалу trzcinowisk na powierzchni nie mniej niż 9 ha*”.
6. Usunięto działania ochronne zawarte w zał. nr 5 do zarządzenia z dnia 26 sierpnia 2013 r. w brzmieniu: Lp. 1 „Przygotowanie w terminie 3 lat od wejścia w życie planu zadań ochronnych programu gospodarowania wodami obejmującego teren obszaru

Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi, mającego na celu ustalenie działań zmierzających do utrzymania właściwych warunków wodnych pozwalających na użytkowanie gospodarcze i zachowanie wartości przyrodniczych (siedliska) w całym obszarze. Jeżeli to możliwe i zasadne, Program powinien zakładać budowę obiektów piętrzących wodę w taki sposób, aby w sposób minimalny ingerować w środowisko przyrodnicze. Realizacja programu” oraz Lp. 13 – „Do czasu wdrożenia Programu gospodarki wodnej, utrzymanie wód w zakresie wynikającym z niezbędnych potrzeb, z zachowaniem dobrego stanu wód. Wykaszanie skarp, usuwanie roślin z dna rzeki oraz drzew i krzewów należy prowadzić selektywnie. Odmulanie wyłącznie w pobliżu urządzeń wodnych, mostów i przepustów oraz wylotów rowów. Roboty utrzymaniowe winny być prowadzone w okresie jesienno-zimowym (od września). Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (rowów otwartych) w okresie jesienno-zimowym (od września) przy minimalizacji wycinania drzew i krzewów oraz zachowaniu parametrów ewidencyjnych rowów”.

Odstąpiono od opracowania Programu gospodarowania wodami obejmującego teren obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi z uwagi na:

- zmianę przepisów poszerzających katalog instrumentów zarządzania wodami – ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 850),
 - fakt ustanowienia planu zadań ochronnych nie zwalnia odpowiedzialnych podmiotów z opracowania i realizacji planów, programów i studiów wymaganych przepisami (w tym w dziedzinie gospodarki wodnej), nie zwalnia także z obowiązku uwzględniania wymogów ochrony obszarów w dokumentach planistycznych,
 - powstanie ryzyka dublowania opracowań,
 - wysokie koszty opracowania, wg rozpoznania cenowego przez RDOŚ w Łodzi, wobec potrzeb na działania ochronne *stricte* związane z ochroną gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru i ich siedlisk.
7. Działania obligatoryjne zostały zaplanowane na trwałych użytkach zielonych w brzmieniu *„Zachowanie siedlisk gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych poprzez utrzymanie dotychczasowego użytkowania łąk i pastwisk poprzez ich wykaszanie”*.

8. Zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych z „*Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie*” na „*Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000*”.
9. Nie zaplanowano działań ochronnych dla podróżniczka z uwagi na fakt, iż populacja oraz siedlisko zostały ocenione jako właściwe (FV).
10. Zrezygnowano z monitoringu realizacji celów działań ochronnych zawartego w załączniku 5 Lp. 15, 17 i 24 zmienianego zarządzenia dla następujących gatunków: gęsi białoczelnej, gęsi zbożowej, gęgawy, siewki złotej, derkacza, podróżniczka oraz błotniaka stawowego. Dla tych gatunków przewiduje się monitoring stanu ochrony, w ramach, którego zostanie również uwzględniona struktura siedliska.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych, sporządzający projekt dokumentu winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze zmianą tego dokumentu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 28 ust. 3 i 4 cyt. ustawy oraz art. 3 ust. 1 pkt 11, oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 poz. 353).

Projekt zmiany zarządzenia został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.). Mając na uwadze § 6 w związku z § 2 ww. rozporządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia m.in. zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003. Obwieszczenie znak: WPN-I.6320.5.2014.AM.2 z dnia 3 grudnia 2014 r. zostało:

- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi 4 grudnia 2014 r. oraz Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie 3 grudnia 2014 r.;

- wywieszane na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi: od 3 grudnia 2014 r. do 29 grudnia 2014 r. oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie od 3 grudnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r.;

- opublikowane w prasie Nasz Dziennik w dniu 5 grudnia 2014.

W tym okresie nie złożono uwag i wniosków.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi obwieszczeniem znak: WPN-I.6320.3.2015.AM.2 z dnia 2 października 2015 r. podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 poprzez:

- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi 2 października 2015 r. oraz Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie 2 października 2015 r.;

- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi: od 2 października 2015 r. do 26 października 2015 r. oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie od 2 października do 2 listopada 2015 r.;

- publikację w prasie Nasz Dziennik w dniu 5 października 2015 r.

W trakcie konsultacji społecznych nie złożono uwag i wniosków.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 i ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych. W tym celu zostało zorganizowane 1 lipca 2015 r. spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy w Żychlinie. Podczas spotkania omówiono powody zmiany zarządzenia, przedstawiono i dyskutowano nad propozycjami nowych zapisów.

W publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszczono informację o tworzonym projekcie zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z wymogiem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Informację o opracowaniu projektu zmiany planu zadań ochronnych podano do publicznej wiadomości obwieszczeniem znak: WPN-I.6320.15.2015.MC.2 z 23 listopada 2015 r. poprzez:

- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi 24 listopada 2015 r.;
- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie 24 listopada 2015 r.;
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi od 23 listopada 2015 r. do 17 grudnia 2015 r. i w Warszawie od 24 listopada 2015 r. do 7 stycznia 2016 r.;
- publikację w prasie Nasz Dziennik 24 listopada 2015 r.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 wpłynęły następujące uwagi i wnioski, które zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Lp.	Uwaga		
	zgłoszona przez	dotyczy	rozpatrzona
1	2	3	4
		Załącznik nr 1 Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony	
1	RDOŚ Warszawa	- w tabeli należy dokonać analizy zagrożeń dla rybitwy czarnej	Uwaga nie uwzględniona –w konsultowanym dokumencie nie analizowano zagrożeń dla rybitwy czarnej.
		Załącznik nr 3 Działania ochronne dot. ochrony czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania	
2	GDOŚ	Lp. 1 Szkolenia powinny odbywać się cyklicznie w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych / <i>W zarządzeniu jest co 3 lata. W tej wersji brakuje jasno określonego terminu</i>	Uwaga uwzględniona Szkolenia powinny odbywać się cyklicznie, co 3 lata, w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.
3	GDOŚ	Lp. 2 Działanie obligatoryjne: w brzmieniu „Zachowanie siedlisk gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych” – proponuje się uzupełnić ten zapis o - <i>poprzez utrzymanie</i>	Uwaga uwzględniona Ze względu na specyfikę obszaru, gospodarcze wykorzystanie trwałych użytków zielonych, wprowadzono zapis - Zachowanie siedlisk gatunków

		<p><i>dotychczasowego użytkowania łąk i pastwisk poprzez ich wykaszanie.</i></p> <p>Działania fakultatywne Zapis „Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe” – wydaje się zbędny.</p>	<p>ptaków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych, poprzez utrzymanie dotychczasowego użytkowania łąk i pastwisk poprzez ich wykaszanie lub (i) wypasanie.</p> <p>Uwaga uwzględniona Zapis ten został usunięty</p>
4	RDOŚ Warszawa	<p>Lp. 2 - należy rozważyć przeniesienie zapisu „Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe” z działań fakultatywnych do działań obligatoryjnych. Ponadto brak terminów realizacji działań (od kiedy działania mają być rozpoczęte i z jaką częstotliwością. -</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Wyjaśnienie w poz. 3, kolumna 4 tabeli. Wpisano termin realizacji działań obligatoryjnych i fakultatywnych- Cały okres obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>
5	RDOŚ Warszawa	<p>Lp. 3 brak informacji od kiedy działania mają być rozpoczęte. Poza tym w kolumnie Podmiot odpowiedzialny za wykonanie - sugeruje się zmianę na następujący zapis: „Właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.”;</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona</p> <p>Zgodnie z Wytocznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w planie zadań ochronnych – zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska- nie można na obywateli nakładać obowiązków, a tym samym wkraczać w sferę praw i wolności obywateli oraz podmiotów prywatnych, skoro ustawodawca nie przewidział takiej możliwości w art. 28 ust. 10 pkt. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</p>
6	GDOŚ	<p>Lp. 4 Gospodarowanie na trwałych użytkach zielonych przy wykorzystaniu naturalnego ukształtowania terenu torfianki, oczka</p>	<p>Zapisy w zarządzeniu winny być czytelne i możliwe do realizowania i egzekwowania. Działanie zostało usunięte.</p>

		wodne. Działanie mało zrozumiałe.	
7	RDOŚ Warszawa	„Gospodarowanie na trwałych użytkach zielonych przy wykorzystaniu naturalnego ukształtowania terenu torfianki, oczka wodne)” jest zapisem nazbyt ogólnikowym brak konkretów dot. rodzaju prowadzonej gospodarki oraz uszczegółowienie na mapach zasięgu tych działań. Ponadto podmiotem odpowiedzialnym jest właściciel, dzierżawca lub zarządca terenu - brak jest wskazania „rekompensaty” za wymóg prowadzenia gospodarki zgodnie z tym zapisem. Brak terminów realizacji działań (od kiedy działania mają być rozpoczęte i z jaką częstotliwością).	Gospodarowanie na trwałych użytkach zielonych z zachowaniem istniejącego ukształtowania terenu. Cały okres obowiązywania planu zadań ochronnych. Na wskazany podmiot odpowiedzialny (właściciel, dzierżawca, zarządca terenu) nie nakłada się dodatkowych obowiązków zatem działanie nie generuje kosztów.
		Załącznik nr 3 Działania ochronne dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych	
8	GDOŚ	Lp. 2 dot. A272 podróźniczek <i>Luscinia svecica</i> Wykonanie kontroli liczebności podróźniczka, zgodnie z zaleceniami zamieszczonymi w „Monitoringu ptaków lęgowych GIOŚ 2009” / Proszę uzupełnić terminy monitoring.	Uwaga uwzględniona Uzupełniono terminy monitoring.
	RDOŚ Warszawa	- wiersz tabeli pozycja nr 1, 3 i 4 – brak informacji od kiedy należy rozpocząć monitoring, - wiersz tabeli pozycja nr 2 - brak terminów realizacji (od kiedy działania mają być rozpoczęte i z jaką częstotliwością).	

Projekt zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 został uzgodniony, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 poz. 525 z późn. zm.), z Wojewodą Łódzkim pismem znak: IA-IV.0521.15.2016 z 19 kwietnia 2016 r. oraz Wojewodą Mazowieckim pismem znak: LEX-III.0521.2.18.2016 z 20 czerwca 2016 r.